Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
голова Приймальної комісії
_____ проф. І.Є. Цепенда
27 лютого 2019 р.

П Р О Г Р А М А
вступного випробування з

Виконання літературних творів, акторської майстерності

для прийому вступників, які здобули базову або повну вищу освіту та вступають на навчання на другий (третій) курс для здобуття освітнього ступеня бакалавра за неспорідненою спеціальністю у межах вакантних місць ліцензованого обсягу, та осіб, які не менше одного року здобувають освітній ступінь бакалавра і виконують у повному обсязі навчальний план, для здобуття освітнього ступеня бакалавра за іншою спеціальністю на другий курс в Університеті в межах вакантних місць ліцензованого обсягу
за спеціальністю

026 Сценічне мистецтво

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”
Протокол № 3 від 27 лютого 2019 р.

Івано-Франківськ – 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового випробування є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем «бакалавра» за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво» при прийомі на навчання на основі базової або повної вищої освіти при прийомі на навчання до ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» у 2019 році.

Наведений перелік питань, які виносяться на фахове випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до фахового випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для фахового випробування.

ОСНОВНІ ВИМОГИ

Спеціалізація
«АКТОР ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ І КІНО»

Специфіка майбутньої трудової діяльності вимагає наявності у вступників необхідних зовнішніх та внутрішніх даних.

До зовнішніх даних належать фактурні дані – зріст, повнота, риси обличчя, а також відсутність органічних недоліків мовного апарату і голосу, наявність слуху, почуття ритму, вокальні дані, координованість і пластичність.

До внутрішніх даних належать: здатність до образного і логічного мислення, творча уява, емоційна збудженість, здатність заражати інших своєю творчістю, рівень загального розвитку, спостережливість, вразливість, людська змістовність.

Завдання фахового випробування:

1. Виконання літературних творів:

- уривок із прозового твору;
- вірш;
- байка;

2. Акторська майстерність:

- монолог із п’єси;
- етюд на доцільну, органічну дію в запропонованих обставинах (підготовлений самостійно або запропонований екзаменаторами).

3. Перевірка вокально-слухових та ритмопластичних даних:

- пісня;
- танець (народний, бальний, сучасний);

У процесі фахового випробування екзаменаторами оцінюються вокальні дані, музичний слух, почуття ритму, пластичність абітурієнта, а також здатність до органічного існування в запропонованих обставинах.

Протипоказанням для вступу можуть бути: слабо розвинута уява, відсутність здатності впливати на слухача, відсутність сценічної привабливості, відсутність почуття ритму, музичного слуху, низький рівень загальної культури, органічні вади мовного апарату, невиразний слабкий голос, результати медичного обстеження.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азы актерского мастерства / сост. Е. Р. Ганелин. – СПб. : Речь, 2002. – 239 с
2. Барнич М. Майстерність актора: техніка "обману" [Текст] : [навч. посіб.], (лекції та практ. заняття) / Барнич М.; Михайло Барнич ; КНУКІМ. - [Вид. 2-е, виправл. та доповн.]. - Київ : [Ліра-К], 2016. - 303 с.
3. Гиппиус С. В. Актёрский тренинг. Гимнастика чувств / С. В. Гиппиус. – СПб: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2007. – 377 с. : ил. – (Золотой фонд актёрского мастерства).
4. Гротовський Є. Театр, ритуал, перформер. Л.: Літопис, 1999. 185 с.
5. Ершова А. Актерская грамота – подросткам / А. Ершова, Б. Букатов. – М.: Образование, 1994. – 190 с.
6. Захава Б. Е. Мастерство актера и режиссера / Б. Е. Захава. – М. : ГИТИС, 2008. – 430 с.
7. Кристи Г. Воспитание актера школы Станиславского / Г. Кристи. – М.: Искусство, 1978.
8. Кнебель М. Слово в творчестве актера. М.: ГИТИС, 2009. 160 с.
9. Мар'яненко І. О. Сцена, актори, ролі. – К.: Мистецтво, 1964. 290 с.
10. Пави П. Словарь театра: пер. с фр. / Патрис Пави; под ред. Л. Баженовой – М.: Изд-во «ГИТИС», 2003. – 516 с.
11. Рудницкий К. Мейерхольд. М.: Искусство, 1981. 423 с.
12. Смирнов-Несвицкий Ю.А. Евгений Вахтангов. Л.: Искусство, 1987. 248 с.
13. Станіславський К.: Робота актора над собою. Переклад з рос. Т. Ольховського. Київ: Мистецтво, 1953. Факсимільне видання. – Львів, 2011.
14. Станиславский К. С. Работа актера над собой: работа над собой в творческом процессе переживания: дневник ученика. СПб: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2009. 408 с.
15. Фрадкин И.М. Бертольд Брехт: Путь и метод. М.: Искусство, 1965. 486 с.
16. Черкасский С.Д Мастерство актера: Станиславский – Болеславский – Страсберг: История. Теория. Практика. / С.Д. Черкасский. – СПб.: РГИСИ, 2016. – 816 с.
17. Черкашин В.О. Художнє слово на сцені. К.: Вища школа, 1989. 327 с.
18. Чехов М. А. Путь актера. М.: ООО «Изд-во АСТ»: ООО «Транзиткнига», 2003. 554 с.
19. Шихматов Л. Сценические этюды / Л. Шихматов. – М.: Просвещение, 1971.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання фахового випробування регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Творче випробування з майстерності актора ставить за мету виявлення в абітурієнтів акторських здібностей. Предметна комісія має виявити рівень емоційного переживання абітурієнтів, їх художньої інтуїції, спостережливості, смаку, почуття гумору, відчуття стилю, розуміння змісту твору і своєрідність сприйняття навколишньої дійсності. Перевіряється здатність до образного мислення, інтелектуальний розвиток абітурієнтів, їх культурний рівень, естетичні погляди, ерудиція, громадські інтереси.

Результати творчого випробування напряму 026 Сценічне мистецтво оцінюються за 10-бальною шкалою. Результат виставляється в екзаменаційну відомість та екзаменаційний лист абітурієнта.

Оцінка, виставлена членами предметної комісії, повинна відображати всі рівні вказаних вимог. Невиконання однієї з вимог тягне за собою зниження кількості балів.

Грубими помилками при виконанні програми (читання художніх творів, акторського етюду, пісні, танцю) вважається часткове незнання тексту,

відсутність спілкування, відсутність темпераменту та емоцій, некоординованість рухів, відсутність образного і логічного мислення тощо).

Фахові випробування оцінюються шляхом загального голосування членів комісії.

Бали	Критерії оцінки (10-бальна система!!!)
1-2	≡ в абітурієнта помітні органічні недоліки мовного апарату і голосу; ≡ абітурієнт не володіє сценічним темпераментом, переживанням, умінням підпорядкувати собі аудиторію; ≡ при виконання художніх творів (вірш, байка чи гумореска, проза чи уривок з прозового твору, монолог) абітурієнт часто забуває тексти; ≡ в абітурієнта відсутній слух і почуття ритму, слабкі вокальні і голосові дані; ≡ під час виконання етюду в абітурієнта спостерігається відсутність логіки і послідовності у виконання простої фізичної дії, віри у пропоновані обставини.
3-4	≡ в абітурієнта помітні незначні органічні недоліки мовного апарату; ≡ абітурієнт недостатньо володіє сценічним темпераментом, заразливістю, умінням підпорядкувати собі аудиторію; ≡ абітурієнт має слабкі вокальні і голосові дані, недостатній слух і почуття ритму; ≡ при виконання художніх творів (вірш, байка чи гумореска, проза чи уривок з прозового твору, монолог) абітурієнт проявляє нерозуміння тексту художніх творів, демонструє фальшиво піднесену декламацію; ≡ під час виконання етюду в абітурієнта спостерігається відсутність логіки і послідовності у виконання простої фізичної дії.
5-6	≡ в абітурієнта спостерігаються дещо помітні вади мовного апарату; ≡ абітурієнт володіє дещо помітним сценічним темпераментом, збудливістю, умінням підпорядкувати собі аудиторію, при формальному проголошенні тексту; ≡ наявність слуху і відчуття ритму з невиразним, слабким голосом; ≡ в абітурієнта спостерігається поверхове розуміння тексту художніх творів, фальшива піднесеність сценічного тону; ≡ абітурієнт непослідовно і невиразно виконує акторський етюд, «рве» логіку і послідовність у виконанні простої фізичної дії; ≡ в абітурієнта відсутня здатність впливати на глядача (спілкування).
7-8	≡ в абітурієнта відсутні органічні вади мовного апарату, дикції; ≡ наявність чіткої мови, виразної дикції з недостатньо тембральним голосом; ≡ абітурієнт володіє достатнім сценічним темпераментом, збудливістю, умінням підпорядкувати собі аудиторію, при активній але формальній подачі матеріалу; ≡ в абітурієнта наявні музичний слух, почуття ритму, пластичність і координованість рухів; ≡ абітурієнт розуміє тексти художніх творів, змісту етюду; ≡ у абітурієнта наявне образне і логічне мислення.
9-10	≡ в абітурієнта відсутні органічні вади мовного апарату, дикції; ≡ наявність в абітурієнта чіткої мови, виразної дикції, яскравого тембрального звучання голосу; ≡ абітурієнт володіє яскравим сценічним темпераментом, збудливістю, володіє умінням підпорядкувати собі аудиторію, при правдивій подачі

	матеріалу. ≡ абітурієнт проявляє повне розуміння тексту художніх творів, змісту етюду; ≡ абітурієнт яскраво володіє музичним слухом, почуттям ритму, пластичними засобами спілкування і координованістю рухів; ≡ у абітурієнта наявне виразне образне і логічне мислення, розвинена художня уява.

Спеціалізація
«РЕЖИСЕР ЕСТРАДИ І МАСОВИХ СВЯТ»

Специфіка майбутньої трудової діяльності вимагає наявності у вступників необхідних творчих даних: здатність до образного і логічного мислення, творча уява, емоційна збудженість, здатність заражати інших своєю творчістю, рівень загального розвитку, спостережливість, вразливість, людська змістовність.

Завдання фахового випробування:

1. **Виконання літературних творів:**
   - уривок із прозового твору;
   - вірш;
   - байка;
2. **Акторська майстерність:**
   - монолог із п’єси;
   - етюд на доцільну, органічну дію в запропонованих обставинах (підготовлений самостійно або запропонований екзаменаторами).
3. **Перевірка вокально-слухових та ритмопластичних даних:**
   - пісня;
   - танець (народний, бальний, сучасний);

У процесі фахового випробування екзаменаторами оцінюються вокальні дані, музичний слух, почуття ритму, пластичність абітурієнта, а також здатність до органічного існування в запропонованих обставинах.

Режисерським завданням може бути підготовка режисерсько-постановочного плану сценарію масового театралізованого свята чи короткого сюжету, складеного абітурієнтом за картиною образотворчого мистецтва (підготовлених самостійно або за завданням комісії).

Протипоказанням для вступу можуть бути: слабо розвинена уява, відсутність здатності впливати на слухача, відсутність сценічної привабливості, відсутність почуття ритму, музичного слуху, низький рівень загальної культури, органічні вади мовного апарату, невиразний слабкий голос, результати медичного обстеження.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Веселовська Г. І. Дванадцять вистав Леся Курбаса: навч. посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 312 с.
2. Василько В. С. Фрагменти режисури. К.: Мистецтво, 1967. 384 с.
3. Воропай О. Звичаї нашого народу: етногр. нарис. Х.: Фоліо, 2005. 508 с.

4. Горбов А. С. Режисура видовищно-театралізованих заходів. Фастів: Поліфаст, 2004. 264 с.
5. Горюнова И. Режиссура массовых театрализованных и музыкальных представлений: лекции и сценарии. СПб.: Композитор, 2009. 208 с. [24] л. ил. Горбов А. С. Режисура
6. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ: навч. посібник. К.: Дакор, 2006. 252 с.
7. Захава Б. Е. Мастерство актера и режиссера. М.: ГИТИС, 2008. 430 с.
8. Кужельний О. П. Основи режисури театралізованих видовищ і масових свят. К.: НАКККіМ, 2012. 140 с.
9. Пави П. Словарь театра / пер. с фр. ; под ред. Л. Боженовой. М.: ГИТИС, 2003. 514 с.
10. Рубб А. А. Размышления о Нетрадиционном театре, или Нетрадиционный театр как он есть. М.: ВК, 2004. 604 с.
11. Рудницкий К. Мейерхольд. М.: Искусство, 1981. 423 с.
12. Цвєтков В. І. Основи класичної режисури. Х.: Бурун і К., 2008. 160 с.
13. Смирнов-Несвицкий Ю. А. Евгений Вахтангов. Л.: Искусство, 1987. 248 с.
14. Фрадкин И. М. Бертольд Брехт: Путь и метод. М.: Искусство, 1965. 486 с.
15. Шарварко Б. Г. Режисура театралізованого масового дійства. К.: ДАКККіМ, 2004. 124 с.
16. Шароев И. Г. Режиссура эстрады и массовых представлений. М.: ГИТИС, 2009. 336 с.
17. Эфрос А. В. Репетиция – любовь моя. М.: Искусство, 1975. 319 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання фахового випробування регулюються Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Фахове випробування з режисури ставить за мету виявлення в абітурієнта акторських і режисерських здібностей. Фахова комісія має виявити рівень емоційного переживання абітурієнта, його художньої інтуїції, спостережливості, смаку, почуття гумору, відчуття стилю, розуміння змісту твору і своєрідність сприйняття навколишньої дійсності. Перевіряються також режисерська ініціатива і винахідливість, творча фантазія і смак.

На фаховому випробуванні перевіряється здатність до образного мислення, інтелектуальний розвиток абітурієнтів, їх культурний рівень, естетичні погляди, ерудиція, громадські інтереси.

Результати творчого випробування напряму 026 «Сценічне мистецтво» оцінюються за 200-бальною шкалою. Результат виставляється в екзаменаційну відомість і екзаменаційний лист абітурієнта.

Оцінка, виставлена членами фахової комісії, повинна відображати всі рівні вказаних вимог. Невиконання однієї з вимог тягне за собою зниження кількості балів.

Грубими помилками при виконанні програми (читання художніх творів, акторського етюду, пісні, танцю) вважається часткове незнання тексту, відсутність спілкування, відсутність темпераменту та емоцій, некоординовані рухи, відсутність образного і логічного мислення тощо).

Фахові випробування оцінюються шляхом загального голосування членів комісії.

Бали	Критерії оцінки (10-бальна система!!!)
1-2	≡ в абітурієнта помітні органічні недоліки мовного апарату і голосу; ≡ абітурієнт не володіє сценічним темпераментом, переживанням, умінням підпорядкувати собі аудиторію; ≡ при виконання художніх творів (вірш, байка чи гумореска, проза чи уривок з прозового твору, монолог) абітурієнт часто забуває тексти; ≡ в абітурієнта відсутній слух і почуття ритму, слабкі вокальні і голосові дані; ≡ під час виконання етюду в абітурієнта спостерігається відсутність логіки і послідовності у виконання простої фізичної дії, віри у пропоновані обставини. ≡ абітурієнт повністю не виконав режисерського завдання.
3-4	≡ в абітурієнта помітні незначні органічні недоліки мовного апарату; ≡ абітурієнт недостатньо володіє сценічним темпераментом, заразливістю, умінням підпорядкувати собі аудиторію; ≡ абітурієнт має слабкі вокальні і голосові дані, недостатній слух і почуття ритму; ≡ при виконання художніх творів (вірш, байка чи гумореска, проза чи уривок з прозового твору, монолог) абітурієнт проявляє нерозуміння тексту художніх творів, демонструє фальшиво піднесену декламацію; ≡ під час виконання етюду в абітурієнта спостерігається відсутність логіки і послідовності у виконання простої фізичної дії. ≡ абітурієнт проявив слабке розуміння змісту запропонованого блока (епізоду) зі сценарію масового театралізованого свята чи не зумів скласти сюжет за картиною образотворчого мистецтва, не визначив режисерські завдання акторам, художнику й композитору в роботі над задумом.
5-6	≡ в абітурієнта спостерігаються дещо помітні вади мовного апарату; ≡ абітурієнт володіє дещо помітним сценічним темпераментом, збудливістю, умінням підпорядкувати собі аудиторію, при формальному проголошенні тексту; ≡ наявність слуху і відчуття ритму з невиразним, слабким голосом; ≡ в абітурієнта спостерігається поверхове розуміння тексту художніх творів, фальшива піднесеність сценічного тону; ≡ абітурієнт непослідовно і невиразно виконує акторський етюд, «рве» логіку і послідовність у виконанні простої фізичної дії; ≡ в абітурієнта відсутня здатність впливати на глядача (спілкування). ≡ абітурієнт зробив ідейно-тематичний аналіз запропонованого блока (епізоду) зі сценарію масового театралізованого свята (склав сюжет за картиною образотворчого мистецтва), проте не визначив режисерські завдання акторам, художнику й композитору в роботі над задумом.
7-8	≡ в абітурієнта відсутні органічні вади мовного апарату, дикції; ≡ наявність чіткої мови, виразної дикції з недостатньо тембральним голосом; ≡ абітурієнт володіє достатнім сценічним темпераментом, збудливістю, умінням підпорядкувати собі аудиторію, при активній але формальній подачі матеріалу; ≡ в абітурієнта наявні музичний слух, почуття ритму, пластичність і координованість рухів; ≡ абітурієнт розуміє тексти художніх творів, змісту етюду;

	≡ у абітурієнта наявне образне і логічне мислення. ≡ абітурієнт повністю розробив режисерсько-постановочний план (експлікацію) блока (епізоду) зі сценарію масового театралізованого свята (короткий сюжет картиною образотворчого мистецтва), частково підготував режисерські завдання акторам, художнику й композитору в роботі над задумом.
9-10	≡ в абітурієнта відсутні органічні вади мовного апарату, дикції; ≡ наявність в абітурієнта чіткої мови, виразної дикції, яскравого тембрального звучання голосу; ≡ абітурієнт володіє яскравим сценічним темпераментом, збудливістю, володіє умінням підпорядкувати собі аудиторію, при правдивій подачі матеріалу. ≡ абітурієнт проявляє повне розуміння тексту художніх творів, змісту етюду; ≡ абітурієнт яскраво володіє музичним слухом, почуттям ритму, пластичними засобами спілкування і координованістю рухів; ≡ у абітурієнта наявне виразне образне і логічне мислення, розвинена художня уява. ≡ абітурієнт повністю розробив режисерсько-постановочний план (експлікацію) блока (епізоду) зі сценарію масового театралізованого свята (короткий сюжет картиною образотворчого мистецтва), а також режисерські завдання акторам, художнику й композитору в роботі над задумом.